

OPONENTSKÝ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce: **Bc. Zuzana Paříková**
Název práce: Testování proprioceptivní gnostické modalit
Rok obhajoby: 2017
Vedoucí práce: prof. PaedDr. Pavel Kolář, PhD.
Oponent práce: Mgr. Lucie Doubková

Jemnější poruchy korových funkcí spojených s pohybem, které se projevují jako různě závažná dyspraxie, stejně tak jako odlišení podílu dysfunkce gnostických vstupů na těchto projevech, je stále neúplně probádanou oblastí. Autorka si zvolila nelehký úkol vytvořit baterii testů hodnotící kvalitu jednotlivých modalit propriocepce, která by byla vhodná pro využití v běžné fyzioterapeutické praxi. Jelikož zatím nebyly publikovány standardizované testy propriocepce u jinak neurologicky zdravé populace, snaží se o porovnání výsledků testování s výsledky měření kvality motorických funkcí dle standardizovaného testu MABC-2. Toto téma nám autorka předkládá na 63 stranách textu a 5 stranách příloh, vychází z citací 68 převážně zahraničních literárních zdrojů.

Stavba práce

Práce je členěna do pěti kapitol. První se zabývá přehledem teoretických poznatků ohledně dyspraxie a jejího testování, které může být využito i pro dospělé jedince. Dále následuje rešerše literatury na téma propriocepce a testování jejích modalit. Následující tři oddíly se týkají experimentální části práce. Pátá část je věnována diskuzi, ve které autorka na osmi stranách zpracovává souhrn jak k rešeršní části práce, tak k oběma zvoleným hypotézám. Nechybí ani limity studie.

Práce je dělena přehledně a logicky, bez disproporce mezi jednotlivými oddíly. Text je srozumitelný, vložené tabulky přehledné. V rešeršní části bych ocenila podrobnější popis provedení testů modalit propriocepce ze všech uvedených baterií a jejich hodnocení, zde spatřuji určitou nevyváženost obsahu popisu v jednotlivých kapitolách (především 1.2.1. a 1.2.5.).

Experimentální část

V praktické části práce autorka popisuje realizovaný experiment, ve kterém si kladla za cíl vytvoření baterie testů hodnotících jednotlivé modalit propriocepce a zhodnocení její využitelnosti v běžných podmínkách rehabilitace. Vzhledem k tomu, že jednotlivé testy nejsou standardizované, komparovala autorka výsledky s úrovní kvality jemné a hrubé motoriky dle MABC-2.

V tomto oddíle oceňuji precizní zpracování popisu jednotlivých testů, jejich provedení, pomůcek, časové dotace i kvantifikace měření. Výběr testů je v globálu dobrý, jednoduchý na pomůcky i provedení, celková časová dotace pouze pro měření propriocepce únosná. Pokud bychom ale chtěli testovat všechny modalit gnostických korových funkcí, bylo by potřeba některé testy redukovat.

Co spatřuji jako nejasné – nevím, zda díky neúplnému popisu či z jiného důvodu - je test Kincstézie 3 a 4 – z jehož specifikace ho chápu spíše jako test na schopnost vrátit segment do určité polohy, než schopnost vnímat pohyb v kloubu.

Dále považuji jako za zavádějící a významově nekonzistentní používání jednotlivých pojmů problematiky týkající se somatosenzoriky. Např. jako test Body image 1 je uvedeno

vyšetřovací dle Petrie, který je v teoretické části představen pod vyšetřením stereognózie a v testování definován jako test představy tělesného schématu. Přitom tělesné schéma a body image je dle autorky definováno různě. Nenašla jsem přesné oddělení, jak to vnímá autorka práce. Toto mi v textu chybí obecně. Víím, že v literatuře panuje významová nejednotnost, ale očekávala bych, že autorka bude v užívání pojmů konzistentní.

Výsledky jsou představeny přehledně a srozumitelně.

Diskuze a limity

Diskuze přes dostatečnou stránkovou dotaci je bohužel chudá na autorčino hodnocení a případné komentáře k získaným informacím a závěrům. Jedná se spíše o zopakování již dříve uvedených informací. Správně je zařazena kapitola limity studie. Zde bych ocenila, pokud by odstavec o hrubosti hodnocení jednotlivých modalit byl podrobněji rozepsán, jelikož se toto určitě netýká všech testů. Dále nerozumím, jak by byly ovlivněny výsledky výzkumu vyšetřením polohocitu a pohybecitu na DKK, když vyšetření kinestézie je komparováno s testy MABC MD – tedy pouze na funkci HKK.

Formální náležitosti

Formální stránka práce splňuje všechna kritéria pro psaní diplomových prací. Autorka řádně vyznačuje citace, text je vyjma ojedinělých překlepů zpracován pečlivě, bez chyb. Referenční seznam odpovídá citacím v textu. Jedinou výtku bych měla k uvádění odkazu na citaci v textu až za tečkou.

Nedostatky

Na představené práci shlédávám dva nedostatky – již výše uvedené neustálé použití terminologie, z něhož plyne možné obsahové zmatení čitatele. A menší množství vlastních závěrů a postřehů v diskuzi.

Doplňní či překlepy:

Str. 24 - spatřovala bych jako přínosné uvést podrobnější popis propriocepce z fascií a vnitřních orgánů, což je jen marginálně jmenováno.

Str. 28 - poslední věta stránky pravděpodobně nepatří do odstavce o Nottingham Sensation Assessment, což čtenáře mate.

Str. 33 - nerozumím uvedení příkladu patologického stavu neglect sy. u definice fyziologického stavu body image.

Str. 51 - zdvojení slov - statisticky významně závislé v jedné větě. Na této straně mi také nepřijde vhodné zkracovat název testu proprioceptivní představa tvaru jen na „figuríny“.

Str. 55 - ve výčtu somatosenzorických vstupů postrádám sluch a taktilní percepci.

Závěr

Přes uvedené nedostatky autorka předložila práci, ve které se jí podařilo splnit vytyčené cíle. Ocenuji volbu tématu, které nebylo dříve publikováno a dále precizně zpracovanou experimentální část práce. Z mého pohledu text splňuje nároky kladené na tento typ práce, a proto ji **DOPORUČUJI** k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

1. Proč jste pro vyšetření stereognózie nevyužila rozpoznávání předmětů rukama, které je součástí standardizovaných baterií?
2. Jak si vysvětlujete, že při vyšetření stereognózie a kinestézie dosáhla lepších výsledků skupina s většími motorickými nedostatky?
3. Pokud byste mohla designovat výzkum se současnými poznatky, změnila byste některou část a proč?

4. Dle literatury je výskyt dyspraxie kolem 5-6% dětí, ve Vašem experimentu nacházíte zvýšené motorické obtíže u více než poloviny vyšetřovaných. Máte pro to nějaké vysvětlení?
5. Jak velkou roli podle Vás v kvalitě provedení většiny testů hraje paměť?
6. Mohla byste popsat provedení testu Kinestézie 3 a 4 i s verbálním povelům pro testované?

Praha, 28. 5. 2017

Mgr. Lucie Doučková